

L'Escola d'Escripció de l'Ateneu Barcelonès, dedicada a l'ensenyament de les arts i els oficis de la paraula, ofereix una atenció força personalitzada. El nombre d'alumnes per grup hi és estrictament limitat.

TINA BAGUÉ

L'Escola d'Escripció de l'Ateneu Barcelonès ha fet un salt espectacular. Aquests dos darrers cursos, ha passat de tres-cents estudiants a més de mil. Ofereix uns cinquanta cursos. Els grups hi són heterogenis i reduïts.

La passió per la literatura esclata al paradís de l'Ateneu Barcelonès

Dona. Entre 30 anys i 45. Llicenciada universitària. Treballa en una empresa que no té res a veure amb el món cultural. I un dia la setmana, a partir de mitja tarda o del vespre, pot compartir la passió que sent per la literatura amb un grup reduït de gent variada, constituït per persones de biografies, formacions i edats diverses, del jove adolescent al jubilat.

És el perfil tipus de l'estudiant matriculat a l'Escola d'Escripció de l'Ateneu

Barcelonès. És el cas més freqüent, però el seu domini és lluny de ser aclaparador.

La tipologia dels estudiants és variadíssima. I aquest és un dels èxits del centre. L'estudiant treballa integrat en un grup heterogeni. La dona tipus pot sentir-s'hi mare, filla i companya.

“El fet d'aplegar-se en un grup format per persones de moltes edats —ens diuen Jordi Muñoz i Pau Pérez, els dos membres de l'equip directiu del

centre— és un element absolutament enriquidor.”

La dona tipus pot compartir experiències d'una gran intensitat vital. Parlem de les que fan cursos dedicats a l'aprenentatge de la creativitat literària, bé de prosa bé de poesia. L'exhibició de l'obra que creen, oberta als comentaris dels professors i dels companys, forma part de les tècniques d'aprenentatge. I sovint es tracta d'una obra de fort contingut personal. La persona que

escriu la primera novel·la, que és el més freqüent, sol abocar-hi la seva experiència, les seves angoixes, els seus somnis.

“Els grups quallen, fins al punt que quan han fet el curs continuen veient-se i compartint textos”, ens diuen Jordi Muñoz i Pau Pérez.

L'espai ho ha afavorit. L'Ateneu Barcelonès, amb el jardí, el bar, les aules i les diverses sales de conversa, hi és propici. El costum de continuar junts després de la classe, per fer una cervesa o, fins i tot, quedar per sopar, és característic de l'escola.

La literatura creativa, en solitari, pot ser un exercici costerut i dolorós, abans no cristal·litzi tot en la satisfacció de veure el text editat. A l'Escola d'Es-criptura de l'Ateneu Barcelonès pot convertir-se en una font de felicitat.

“Grups heterogenis com el de poesia, d'edats i formació contrastats –constaten tots dos directors– han acabat amb una cohesió, una germanor, ben fermes. Aquest encaix de la diversitat d'edats, de formació i de procedències, amb el punt comú de la passió per la literatura, és una de les causes de l'èxit de l'escola.”

Una altra ha estat el ressò de la producció editorial dels estudiants. Dotzenes sí, dotzenes d'alumnes han aconseguit publicar el seu primer llibre després de passar per l'escola. El curs 2005-2006 n'hi va haver una vintena, de llibres editats per estudiants del centre. I el 2006-2007, una trentena. La popularitat d'un d'aquests llibres, *L'església del mar*, d'Ildefonso Falcones, ha estat la millor publicitat de l'escola.

També hi ha influït, com a reclam, el marc, en concret el ressò dels actes del centenari de la instal·lació de l'Ateneu Barcelonès al carrer de la Canuda, conjuntament amb el procés de revitalització de la seva vida cultural i de modernització de les instal·lacions, impulsat per la junta presidida per Oriol Bohigas.

Oberta farà deu anys el març vinent, l'escola ha fet un salt endavant espectacular aquests dos darrers cursos, en què ha doblat el nombre de matriculats de l'any abans. El curs 2004-2005 tenia 300 alumnes. El 2005-2006, 600. I el darrer, 2006-2007, 1.119.

Per una banda, l'escola ha creat nous cursos, fins a arribar a la cinquantena,

L'Escola d'Es-criptura ha doblat els alumnes, de curs en curs, els dos darrers anys

aplegats en quatre grans àrees: cursos d'escriptura, cursos d'oficis de l'edició, cursos de literatura i humanitats i els cicles de conferències-col·loqui “Amb veu pròpia”. I, per una altra, ha augmentat la capacitat de cada curs amb més grups i, per tant, amb més franges horàries.

“Allò que no hem fet –ens diuen els directors– és augmentar els alumnes per aula. Han de ser reduïts per a ser efectius. El màxim dels d'iniciació i de narrativa és dotze. A partir del segon nivell, deu; i a partir del tercer, set.”

La fidelitat és un dels símptomes de la bona salut del centre. El percentatge d'estudiants que arriben fins al tercer curs és molt alt, del 70% i 80%.

Amb la popularitat de l'Escola, nous col·lectius, no previstos inicialment,

També ha aparegut una figura nova: la de la persona apassionada per la literatura, que no té cap voluntat creativa, però que vol disposar de més recursos i eines per poder obrir nous camins en el viatge cap al plaer literari.

L'escola ha hagut d'obrir-se a demandes amb les quals no comptava, Per una banda, creant cursos per a gent adolescent, de 15 anys a 17, i per a nens de 8 a 12. I, per una altra, obrint cursos el cap de setmana, en concret dissabte al matí, destinats a acollir estudiants de fora, estudiants que es desplacen des de Lleida, València, Saragossa o Perpinyà.

Tota aquesta activitat formativa ha comptat amb el suport de diverses institucions acadèmiques públiques. La majoria dels cursos de més de 40 hores són reconeguts com a crèdits de lliure elecció per quatre universitats, UB, UPC, UPF i UAB. Però l'equip directiu i el claustre de professors, format per cinquanta escriptors, crítics literaris i professionals de l'edició, en volen més. Voldrien que l'escola tingués un reconeixement acadèmic com les escoles d'arts escèniques, les de plàstica, les de dansa i les de música.

Pau Pérez i Jordi Muñoz, els dos directors de l'Escola d'Es-criptura, al jardí de l'Ateneu Barcelonès, satisfets de l'èxit del centre, reforçat aquests dos darrers cursos.

els han trucat a la porta. En primer lloc, els que volen ser formats en les tècniques de redacció més funcional, no creativa, procedents de l'àmbit empresarial. Però també llicenciats de carreres tècniques que volen ser instruïts en la redacció de tesis doctorals.

Les converses amb els departaments de Cultura i Educació de la Generalitat de Catalunya són obertes. Si l'obtenen, les facultats de Filologia i Humanitats no hauran de plegar?

Lluís Bonada